

Technische analyse

AEX: Veel risicosignalen in de markt

Na de recente neerwaartse doorbraak onder de steile stijgende bodemlijn (sinds oktober vorig jaar) zien we een patroon van lagere kortetermijntoppen ontstaan.

Vanaf deze oktoberbodem bij 711 werd tot het einde van vorig jaar de gehele voorafgaande terugval weer goed gemaakt. Toch zien we in het langere technische beeld een dubbele top rond de 795-798 (toppen van juli en december).

Risico's vanuit Dow-theorie en de lange rente

We zien in veel indices momenteel de vorming van dubbele toppen (met een kortstondige overshoot) en neerwaartse doorbraken onder de stijgende kortetermijnbodemplijnen. Belangrijker is echter de eindfase van de forse correctieve beweging in de tienjaars rente. Deze vond plaats binnen de grenzen van een stijgende langetermijntrend. Een volgende stijging in de rente lijkt dus realistisch. Een ander opvallend punt komt vanuit de Dow-theorie. Daar zien we divergentie tussen de DJ Industrials (hogere toppen) en de DJ Transport (lagere toppen). Dit zijn allemaal geen signalen voor een nieuwe, volgende bullmarkt in de aandelenmarkten.

Nieuwe opgaande bodemlijn sinds eind 2022

Er is wel een nieuwe technische situatie ontstaan door de krachtige stijging vanaf de 711-bodem van oktober. Deze bodem kunnen we verbinden met de 611-bodem van eind 2022, waardoor een nieuwe stijgende bodemlijn is te vinden bij 734. En deze loopt gestaag op. Deze bodemlijn moet uiteindelijk gebroken worden om een nieuwe fase en nieuwe dalende trend te starten in het langetermijnbeeld.

Op weg naar lagere niveaus

Buiten de eerdergenoemde risicosignalen zagen we rond de recente top ook een RSI-stand (overbought) die we in afgelopen tien jaar niet hebben gezien. Verbetering in het technische beeld treedt pas op met een structurele beweging boven de zone 795 - 798, waarboven de weg openstaat richting de 831. Toch lijkt de neerwaartse weg voorlopig aan te kunnen houden na de recente doorbraak onder de sinds oktober stijgende bodemlijn. We zien inmiddels in het zeer-kortetermijnbeeld enkele lagere toppen die werden gevormd met toppatronen. Met de beweging (bevestiging) onder de 781 lijkt de weg voor de komende tijd open te staan richting in eerste instantie de zone 747 - 749 en dan de 734.

Omkeermomenten ontstaan vaak door divergentie

Er is een nieuwe, belangrijke trendlijn die neerwaarts moet worden gebroken voor een nieuwe en forse bearmarkt

Bas Heijink werkt sinds 1998 bij ING en is sinds 2008 Technisch Analist bij het Investment Office. Bas studeerde Beleidsgerichte Financiële Economie aan de Radboud Universiteit in Nijmegen. In 2014 ontving hij een 'Gouden Stier' als winnaar van de publieksprijs 'Beste beleggingsexpert' van beleggingssite Belegger.nl. In 2016 en 2017 ontving hij opnieuw Gouden Stieren: als winnaar van de publieksprijs Beste technisch analist.

Grafiek AEX op dagbasis

Bron: Reuters Metastock XVII, 16 januari 2024. Zie ook onze [uitleg van technische begrippen](#)

Risicobarometer ING Investment Office

Signaal	=	
Macro-economie	=	Groei wereldeconomie zwakt af, maar recessie lijkt voorlopig onwaarschijnlijk
Liquiditeit / rente	+	Centrale banken zijn klaar met renteverhogingen, financiële condities verbeteren
Waardering	=	Waardering aandelen rond langjarig gemiddelde, obligatierentes op aantrekkelijke niveaus
Sentiment ¹	-	Verschillende sentimentindicatoren zijn gestegen tot relatief hoge niveaus
Technische analyse ²	=	In meerdere indices is het technische beeld verbeterd
Deze tabel wordt maandelijks geüpdatet. Laatste wijziging: 20 december 2023		

¹ Contra-indicator, zeer negatief sentiment kan beoordeeld worden als positief.

² Technische analyse (TA) is een manier om de koersontwikkeling op financiële markten te voorspellen en is één van de signalen die onze risicobarometer stuurt. Alle signalen (waaronder het TA-sigitaal) worden onafhankelijk van elkaar bepaald en opgeteld tot één (totaal) risicosigitaal. Dit sigitaal is bepalend voor onze tactische assetallocatie.

Disclaimer

Deze beleggingsaanbeveling is opgesteld door Bas Heijink, technisch analist en is uitgebracht door het ING Investment Office, onderdeel van ING Bank N.V. op 16 januari 2024 om 23:15 uur. Voor het opstellen van deze beleggingsaanbeveling is gebruik gemaakt van de volgende wezenlijke informatiebronnen: Credit Suisse, BofA Securities, Goldman Sachs, Bloomberg, CreditSights, UBS, Standard & Poor's, Moody's, Fitch, ING FM, Citi, J.P. Morgan, Thomson Reuters Datastream, Sustainalytics of Reuters Metastock. Deze beleggingsaanbeveling is gebaseerd op de volgende waarderingsgrondslagen, methoden en aannames: koerswinstverhouding, koersboekwaardeverhouding of net asset value (NAV). Voor deze beleggingsaanbeveling zijn geen beschermde modellen gebruikt. Een beschrijving van het ING-beleid ten aanzien van informatiebarrières en belangenverstrengeling kunt u [hier](#) vinden. Tenzij anders vermeld, zal ING Bank N.V. de beleggingsaanbeveling niet actualiseren. Ontwikkelingen die zich na het opstellen van deze beleggingsaanbeveling hebben voorgedaan, kunnen van invloed zijn op de juistheid van de aannames waarop deze beleggingsaanbeveling is gebaseerd. Beleggingsaanbevelingen worden over het algemeen 2 tot 4 keer per jaar herzien. Deze beleggingsaanbeveling behelst geen individueel beleggingsadvies maar slechts een algemene aanbeveling waarop beleggers hun beleggingsbeslissingen mede kunnen baseren en vormt geen uitnodiging tot het aangaan van welke overeenkomst of verbintenis dan ook. Deze beleggingsaanbeveling is gebaseerd op aannames en vormt geen garantie voor een bepaalde ontwikkeling of resultaat. Aan deze beleggingsaanbeveling kunnen geen rechten worden ontleend. Beslissingen op basis van deze beleggingsaanbeveling zijn voor uw eigen rekening en risico. Noch ING Bank N.V. noch ING Groep N.V. noch enige andere rechtspersoon die tot de ING Groep behoort, aanvaardt aansprakelijkheid voor enige schade in welke mate dan ook die voortvloeit uit het gebruik van bovenstaande beleggingsaanbeveling of de daarin opgenomen informatie. Beleggen brengt risico's en kosten met zich mee. U kunt uw inleg of een deel ervan verliezen. De waarde van uw belegging kan fluctueren. In het verleden behaalde resultaten bieden geen garantie voor de toekomst. ING Bank N.V. is niet geregistreerd als broker-dealer en investment adviser zoals bedoeld in de Amerikaanse Securities Exchange Act van 1934, respectievelijk de Amerikaanse Investment Advisers Act van 1940, zoals van tijd tot tijd gewijzigd, en evenmin in de zin van andere toepasselijke wet- en regelgeving van de afzonderlijke staten van de Verenigde Staten van Amerika (hierna tezamen: 'Amerikaanse beleggingswetgeving'). Deze beleggingsaanbeveling is niet gericht tot en niet bestemd voor 'U.S. Persons' in de zin van de Amerikaanse beleggingswetgeving. Kopieën hiervan mogen niet worden verzonden of worden meegebracht naar de Verenigde Staten van Amerika of worden verstrekt aan U.S. Persons. ING Bank N.V. is statutair gevestigd te Amsterdam, handelsregister nr. 33031431 Amsterdam en staat onder toezicht van Autoriteit Financiële Markten AFM. ING Bank N.V. is onderdeel van ING Groep N.V. Alle rechten voorbehouden. Deze beleggingsaanbeveling mag niet worden verveelvoudigd, gekopieerd, gepubliceerd, opgeslagen, aangepast of gebruikt in welke vorm dan ook, online of offline, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van ING Bank N.V. ©2022 ING Bank N.V., Amsterdam.